

Poczucie własnej wartości potencjalnych kredytobiorców a poziom ryzyka kredytowego

Agnieszka Wierzińska, Artur Stefański*

Streszczenie: *Cel* – Zbadanie zależności między poziomem poczucia własnej wartości kredytobiorców a poziomem ryzyka kredytowego.

Metodologia badania – Na potrzeby artykułu jako narzędzia badawcze zastosowano: autorski kwestionariusz ankiety stworzonej do określenia oceny ryzyka kredytowego oraz kwestionariusz Skali Samooceny SES. Korelację zmierzono z wykorzystaniem współczynnika korelacji liniowej (Pearsona), ustalono również istotność korelacji.

Wynik – Na podstawie przeprowadzonych badań można wnioskować, że występuje nieistotna statystycznie, niewyraźna korelacja dodatnia między poziomem poczucia własnej wartości a wynikiem oceny ryzyka kredytowego. W oparciu o zebrany materiał empiryczny i badania własne nie udało się pozytywnie zweryfikować hipotezy o tym, że przy wysokim poziomie poczucia własnej wartości oceniane ryzyko kredytowe jest akceptowalne przez bank.

Oryginalność/wartość – Wartością dodaną artykułu jest podjęcie badań na temat zależności między samooceną kredytobiorców a oceną ryzyka kredytowego dokonywaną przez banki. Ten nurt badawczy jest rzadko podejmowany w literaturze przedmiotu.

Słowa kluczowe: ryzyko kredytowe, poczucie wartości, samoocena, finanse prywatne

Wprowadzenie

Samoocena wpływa na sposób postępowania ludzi. Zdrowe poczucie własnej wartości i zarazem szacunek do samego siebie, wiara we własne siły łączą się z odwagą, z wytyczaniem sobie celów, stawianiem czoła przeciwnościom losu, nawet z realizacją najskrytszych marzeń. Natomiast konsekwencją niskiej samooceny jest życie poniżej własnych możliwości, niewykorzystanie szans, brak motywacji zarówno w życiu osobistym, jak i zawodowym. Dla organizacji, a tym samym dla całego społeczeństwa, istotna jest wiedza na temat poziomu samooceny, a dla banku bardzo ważne jest ryzyko, jakie związane jest z jego działalnością, szczególnie z działalnością kredytową. Dlatego ten temat stał się przedmiotem rozważań w niniejszym artykule.

* mgr Agnieszka Wierzińska, Urząd Miasta Poznania, e-mail: agnieszkasalvo@wp.pl; dr Artur Stefański, Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, Wydział Finansów i Bankowości, e-mail: artur.stefanski@wsb.poznan.pl.

Głównym celem pracy jest zbadanie współzależności między poziomem poczucia własnej wartości kredytobiorców a poziomem ryzyka kredytowego. Zakłada się, że występuje dodatnia, silna korelacja między poziomem poczucia własnej wartości a oceną ryzyka kredytowego dokonywaną przez bank, to znaczy, że wyższe samoocenie towarzyszy niższemu ryzyku kredytowemu i odwrotnie – niższe samoocenie towarzyszy wyższemu ryzyku kredytowemu.

Jako narzędzia badawcze użyto: kwestionariusz ankiety stworzonej na potrzeby niniejszego artykułu, który zawiera dane niezbędne do oceny ryzyka kredytowego respondentów oraz kwestionariusz Skali Samooceny SES służący do określenia poziomu samooceny próby badawczej. Korelację zmierzono z wykorzystaniem współczynnika korelacji liniowej (Pearsona), ustalono również istotność korelacji. Obliczeń dokonano przy zastosowaniu programu IBM SPSS Statistics v. 20.

Badania empiryczne przeprowadzono na grupie 105 osób wnioskujących o produkty kredytowe w punkcie kredytowym na terenie Leroy Merlin w Swarzędzu.

1. Pojęcia poczucia własnej wartości i ryzyka kredytowego

Poczucie własnej wartości to stan psychiczny powstały na skutek elementarnej, uogólnionej oceny dokonanej na własny temat. Samoocena to uogólniona postawa w stosunku do samego siebie, która wpływa na nastrój oraz wywiera silny wpływ na pewien zakres zachowań osobistych i społecznych. Podstawą samooceny jest samowiedza, czyli zespół sądów i opinii, które jednostka odnosi do własnej osoby. Te sądy i opinie dotyczą właściwości fizycznych, psychicznych i społecznych. Wyróżnia się sześć filarów samooceny: świadomość, niezależność, prawość, celowość, asertywność oraz samoakceptację. Poczucie własnej wartości to realistyczna, doceniająca opinia o sobie. Realistyczna oznacza, że nie oszukujemy się, jesteśmy uczciwi i szczerzy wobec siebie, mamy pełną świadomość swoich słabych i mocnych stron oraz tego wszystkiego, co mieści się pomiędzy dwoma biegunami. Doceniająca oznacza, że nasza ogólna opinia o sobie jest dobra (Schiraldi 2011).

Majewska-Opiełka (1998) pod pojęciem poczucia własnej wartości rozumie świadomość swojej wyjątkowości, niepowtarzalnej drogi w życiu, pewnych talentów i zdolności oraz poczucie siły mimo posiadanych przywar. Intrygujące spojrzenie na poczucie własnej wartości przedstawia Sparks (1994). Według niego poczucie to jest składową potencjału człowieka, czyli większej całości. Porównuje rozwój poczucia własnej wartości do wzrostu słonecznika, który przechodzi cztery etapy:

- zabezpieczenie (bezpieczeństwo, zaufanie, więź),
- tożsamość (unikalność, podkreślenie pozytywów, docenianie wartości),
- możliwość (zachęta, umowy, zakotwiczenie doświadczeń),
- cel (wyznaczanie celów, ośmielenie się marzyć).

Na podstawie analogii Sparksa wyobrazić sobie słonecznik (czyli poczucie własnej wartości) dorastający w solidnej doniczce z ziemią, która jest systemem oparcia, systemem przekonań, a umiejętności są dla niego pożywieniem, dzięki któremu rośnie. Częścią

potencjału, którego składowymi są kompetencje człowieka, jest sam słońce. Kompetencje z kolei przyczyniają się do osiągnięcia sukcesu osobistego i społecznego.

Badania wykazały, że występują dość duże różnice pomiędzy ludźmi, jeżeli chodzi o natężenie i potrzebę poczucia własnej wartości. Załamanie się poczucia własnej wartości może być tak dla człowieka bolesne i dramatyczne w swych skutkach, że ludzie szukają ucieczki w narkotykach, alkoholu, przesadnym jedzeniu, a w skrajnych przypadkach dojść może nawet do samobójstwa (Pervin 2002).

Samoocena ma wpływ na afektywne funkcjonowanie ludzi oraz jest istotnie związana z wykonawczymi aspektami Ja. Niski poziom samooceny powoduje skłonność do depresji, wstyd, lęk i zakłopotanie. Negatywne emocje, których doświadczają osoby z niską samooceną, są bardzo intensywne, a pozytywne emocje charakteryzują się małą intensywnością. Wysoki poziom samooceny jest równoznaczny z tendencją tych osób do przeżywania wysokiego poczucia szczęścia i zadowolenia z życia. Wysoka samoocena jest predykatorem długowieczności, braku zahamowań seksualnych oraz zdrowia psychicznego. Jednak osoby te, gdy ich samoocena zostaje zagrożona, mogą mieć skłonność do reagowania gniewem, a nawet agresją. Jest to najbardziej możliwe u osób o niepewnej samoocenie. Wysoka i niestabilna samoocena sprzyja popadaniu w depresję. Osoby o wysokim poczuciu własnej wartości nastawione są na działanie i wyzwania, realizując je wytrwale, nie zniechęcając się porażkami. Charakterystyczne są dla nich: własna skuteczność i wewnętrzne umiejscowienie kontroli. Liczne objawy psychosomatyczne występują natomiast u osób o niskiej samoocenie, osoby te unikają stanów niesatysfakcjonujących. Unikają trudniejszych doświadczeń, a mając niskie poczucie własnej wartości, wycofują się zazwyczaj z realizacji działań bardziej ryzykownych (Dzwonkowska, Lachowicz-Tabaczek, Łaguna 2008), co może przełożyć się na postępowanie i decyzje także w sferze finansów osobistych.

Pojęcie ryzyka kredytowego również nie jest jednorodne (Stefański 2007), podobnie jak metody jego pomiaru. Na potrzeby niniejszej pracy jest ono definiowane jako niebezpieczeństwo, że kredytobiorca nie wypełni zobowiązań ani warunków zawartej z bankiem umowy, narażając kredytodawcę na powstanie straty finansowej (Wiatr 2011).

2. Metodyka badań

Do pomiaru samooceny zastosowano polską adaptację (Dzwonkowska, Lachowicz-Tabaczek, Łaguna 2008) Skali Samooceny Rosenberga, tj. the Rosenberg Self-Esteem Scale (SES). SES opracowana przez Rosenberga jest najbardziej popularną metodą badania tej zmiennej (Kwan, Mandisodza 2007). Skala ta pozwala na określenie samooceny jawnej (świadomej), ogólnego jej poziomu, czyli przekonania badanych osób o własnej wartości. Kwestionariusz Skali Samooceny SES składa się z 10 stwierdzeń diagnostycznych, na które badani odpowiadali na skali czterostopniowej (od 1 – zdecydowanie zgadzam się, do 4 – zdecydowanie nie zgadzam się), uzyskując za poszczególne odpowiedzi od 1–4 punktów. Stwierdzenia 1, 2, 4, 6, 7 dotyczą pozytywnego oceniania własnej osoby, pytanie 3 dotyczy

ogólnego powodzenia w życiu, z kolei 5, 9, 10 odnoszą się do deprecjonowania swojej wartości, a twierdzenie 8 określa pragnienie większego szacunku do siebie. Końcowym wynikiem jest suma punktów z przedziału od 10–40. Przy sposobie oceniania należy odwrócić punktację dotyczącą twierdzeń pozytywnych: 1, 2, 4, 6, 7, tak by wyższa wartość punktowa była przyznawana za odpowiedzi wyrażające wyższy poziom samooceny. Otrzymany wynik surowy przekształca się na skalę stenową, uwzględniając wiek i płeć badanego respondenta. Im wyższy wynik stena w skali od 1–10, tym wyższa samoocena (Dzwonkowska, Lachowicz-Tabaczek, Łaguna 2008).

W przypadku oceny ryzyka kredytowego wyróżnia się wiele różnych modeli jego oceny, od modeli heurystycznych, poprzez modele statystyczne, przyczynowe, po modele mieszane (Krysiak, Staniszevska, Wiatr 2012). Na potrzeby niniejszego opracowania zastosowano najbardziej rozpowszechnione w praktyce bankowej narzędzie oceny ryzyka indywidualnego osób fizycznych, tj. kartę scoringową. Banki generalnie nie udostępniają aktualnie obowiązujących w wewnętrznych procedurach kart scoringowych, zasłaniając się tajemnicą handlową i troską o właściwy poziom ryzyka, ponieważ wiedza, co i jak jest uwzględniane w danej procedurze, stanowiłoby pole do nadużyć. Możliwe jest natomiast wykorzystanie kart scoringowych dostępnych w literaturze przedmiotu jako karty przykładowe (Stefański 2007), co też uczyniono na potrzeby niniejszego opracowania.

Dane niezbędne do oszacowania ryzyka kredytowego zostały zdobyte przy zastosowaniu autorskiego kwestionariusza ankiety. Kwestionariusz składał się z:

- części wstępnej wskazującej cel badań, zapewnienie o poufności, prośbę o podanie szczerych odpowiedzi,
- części zasadniczej z pytaniami półotwartymi zawierającej metryczkę – rejestr zmiennych niezależnych tzn. płeć, poziom wykształcenia, wiek, staż pracy w firmie, zajmowane stanowisko pracy.

Do obliczeń statystycznych wykorzystano komputerowy arkusz kalkulacyjny Microsoft Excel oraz program statystyczny IBM SPSS Statistics v. 20. Do pomiaru zależności użyto współczynnika korelacji liniowej (Pearsona), przeprowadzono również testy istotności w celu zbadania, czy uzyskany wynik jest istotny statystycznie.

3. Charakterystyka grupy badawczej

Obszarem badań był punkt kredytowy mieszczący się terenie Leroy Merlin w Swarzędzu. Próba badawcza objęła 105 osób ubiegających się o produkty kredytowe w dniach od 16 lutego 2015 roku do 31 marca 2015 roku, z czego 58% stanowili mężczyźni, a pozostałe 42% to kobiety. Najliczniejszą grupę stanowili respondenci w wieku 31–40 lat, a mianowicie 34% badanej populacji, druga pod względem częstości była grupa osób z przedziału 41–50 lat, tj. 26%. Wykształcenie wnioskujących o produkty kredytowe miało rozkład w miarę do siebie zbliżony, gdyż 36% to osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, 30% z wyższym, a 29% ze średnim. W próbie badawczej stanu wolnego było 37%, a w związku

małżeńskim pozostawało 63% osób. Badania empiryczne przeprowadzono na grupie o różnych zawodach, z których najliczniejszą (53%) stanowili kierownicy i specjaliści, a zaraz po nich (30%) to robotnicy wykwalifikowani. Szczegółowy rozkład grupy badawczej według czynników społeczno-demograficznych przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1

Rozkład grupy badawczej według danych społeczno-demograficznych (N = 105)

Kryterium		Liczebność
Płeć	kobieta	44
	mężczyzna	61
Wiek	do 20 roku życia włącznie	2
	21–30 lat	17
	31–40 lat	36
	41–50 lat	27
	51–60 lat	12
	61 lat i więcej	11
Wykształcenie	podstawowe i poniżej	6
	zasadnicze zawodowe	38
	średnie	30
	wyższe	31
Stan rodzinny	kawaler/panna	22
	rozwidziony(a)/w separacji	8
	wdowiec/wdowa	9
	żonaty/zamężna	66
Zawód	kierownik lub specjalista	56
	pracownik biurowy	9
	robotnik niewykwalifikowany	9
	robotnik wykwalifikowany	31

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych.

4. Wyniki badania

4.1. Poziom samooceny wśród respondentów

Skala stenowa testu psychologicznego znormalizowana jest tak, aby średnia w populacji wynosiła 5,5, a odchylenie standardowe 2. W skali jest 10 jednostek. W ten sposób zaokrąglone wyniki <5 oznaczają wartość poniżej przeciętnej, a >6 – wartość powyżej przeciętnej. Rozkład uzyskanego poziomu samooceny badanych osób przedstawiono w tabeli 2 i na rysunku 1.

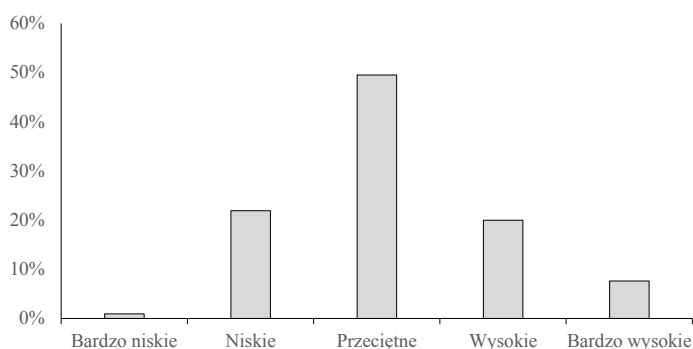
Tabela 2

Rozkład wyników samooceny przeliczonych na steny w próbie badawczej

Poziom wyniku	SES (steny)	N (liczebność)	Procent badanych uzyskujących dany wyniku
Bardzo niskie	1 i 2	1	0,95
Niskie	3 i 4	23	21,90
Przeciętne	5 i 6	52	49,52
Wysokie	7 i 8	21	20,00
Bardzo wysokie	9 i 10	8	7,62
Cała próba		105	100,00

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych.

Z danych wynika, że 49,52% badanych ma przeciętny poziom poczucia własnej wartości na poziomie 5 i 6 stena. Kolejne wyniki rozłożone są równomiernie: niską samoocenę ma 21,90% badanych, 20% wysoką, a 7,62% bardzo wysoką. W próbie znalazły się również osoby o bardzo niskim poczuciu własnej wartości – to 0,95% badanej społeczności.

Rysunek 1. Samoocena wśród respondentów według polskiej wersji SES

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych.

4.2. Ocena ryzyka kredytowego badanej grupy

Decyzje oceny ryzyka kredytowego badanej grupy na podstawie wniosków kredytowych wydawane były przez bank w oparciu o metodę scoringową, ich podsumowanie zawarto w tabeli 3.

Z uwagi na wrażliwość danych i tajemnicę bankową, nieznaną jest konkretna punktacja za poszczególne kryteria decyzyjne. W celu zanalizowania oceny ryzyka kredytowego, która była drugą kontrolowaną zmienną wśród badanej próby, zastosowano stworzoną specjalnie na potrzeby niniejszego opracowania ankietę, wzorowaną na przykładowych kartach

scoringowych. Na podstawie danych zawartych w ankiecie i oceny wydanej przez bank dokonano dalszej analizy. Zgodnie z danymi z tabeli 3 wnioski kredytowe badanych osób uzyskały pozytywną ocenę ryzyka kredytowego w 54%, natomiast liczba osób, u których ryzyko było nieakceptowane przez bank to 46% próby.

Tabela 3

Udział pozytywnych i negatywnych decyzji kredytowych wśród respondentów

Ocena ryzyka kredytowego	N (liczebność)	Udział w całej badanej grupie (%)
Negatywna	48	46
Pozytywna	57	54
Cała próba	105	100

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych.

4.3. Zależność między poziomem samooceny a oceną ryzyka kredytowego respondentów

W celu uzyskania odpowiedzi na pytanie badawcze odnośnie do korelacji między poziomem poczucia własnej wartości a wynikiem oceny ryzyka kredytowego, na podstawie przeprowadzonych badań obliczono współczynnik korelacji liniowej (Pearsona). Wyliczeń dokonano na podstawie przykładowej oceny punktowej do karty scoringowej, przyporządkowując w tabeli 4 przedział ocen punktowych do grup ryzyka, następnie grupy ryzyka zestawiono z wynikiem punktacji stenowej każdego respondenta.

Tabela 4

Oceny punktowe i grupy ryzyka

Ocena punktowa	Ocena ryzyka	Grupa ryzyka
Do 50	klienci o największym ryzyku	1
51–60	klienci o wysokim ryzyku	2
61–70	klienci o przeciętnym poziomie ryzyka	3
71–79	klienci o najniższym poziomie ryzyka	4

Źródło: opracowanie na podstawie Stefański (2007).

W tabeli 4 zawarto oceny punktowe i przypisane do nich grupy ryzyka. Wnioskujący o produkty kredytowe mogli uzyskać maksymalnie 79 punktów. W zależności od osiągniętego przez nich przedziału punktowego, przypisano do nich odpowiednią, jedną z czterech grup ryzyka. Im wyższy numer grupy ryzyka, tym ryzyko mniejsze. Grupa ryzyka nr 1 to respondenci o największym poziomie ryzyka, a klienci, którzy uzyskali 71–79 punktów znaleźli się w grupie o najniższym poziomie ryzyka nr 4. Rozkład decyzji kredytowej z uwzględnieniem grup ryzyka oraz stenów zaprezentowano w tabeli 5.

Tabela 5

Rozkład decyzji negatywnych i pozytywnych w grupach ryzyka i steny

STEN	Grupa ryzyka	Decyzja kredytowa	
		negatywna	pozytywna
STEN 2	2		1
	1	2	1
STEN 3	2		2
	3		2
	4		1
STEN4	1	5	5
	2	3	2
STEN 5	1	5	2
	2	5	4
	3	1	3
	4		1
STEN 6	1	5	5
	2	4	6
	3	2	6
	4	1	2
STEN 7	1	4	2
	2	2	1
	3		4
	4		1
STEN 8	1	2	2
	2	1	
	4	2	
STEN 9	1	1	2
	1	1	1
STEN 10	2		1
	3	1	
	4	1	

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych.

Według przeprowadzonych obliczeń stwierdzono niewyraźną korelację poziomu samooceny z oceną ryzyka kredytowego, gdyż użyty do wyliczeń wskaźnik korelacji Pearsona $r = 0,0642$ wykazywał wartość dodatnią, lecz wartość mniejsza niż 0,2 oznacza w zasadzie brak związku liniowego między samooceną a oceną ryzyka kredytowego respondentów.

W celu weryfikacji, czy uzyskany wynik jest istotny statystycznie, przeprowadzono ocenę istotności współczynnika korelacji stosując test t-Studenta, zakładając poziom istotności $\alpha = 0,05$.

Z tablic rozkładu t-Studenta odczytano wartość krytyczną t_{α} i porównano z wartością krytyczną $|t|$. Ponieważ $|t| < t_{\alpha}$ ($0,653 < 1,983$), to z prawdopodobieństwem 95% nie ma podstaw do odrzucenia hipotezy zerowej, współczynnik jest nieistotny statystycznie.

Dodatkowo przy użyciu programu statystycznego IBM SPSS Statistics v. 20, wyliczono istotność dwustronną. Jeśli istotność testu (p-wartość) jest mniejsza od 0,05, to należy odrzucić hipotezę zerową o braku związku. Analizując wyniki obliczeń stwierdza się, że przy wskaźniku korelacji $r = 0,064$ występuje istotność dwustronna równa 0,516. Wynik testu R-Pearsona nie pozwolił na odrzucenie hipotezy zerowej. Pomiędzy poziomem samooceny a poziomem ryzyka kredytowego istnieje nieistotna statystycznie ($p > 0,05$), niewyraźna korelacja dodatnia $r = 0,064$.

Uwagi końcowe

Na podstawie analiz Skali Samooceny SES Rosenberga oraz ankiet sformułowano następujące wnioski:

1. Samoocena badanej próby, jak wskazują analizy, jest na poziomie przeciętnym. Odnotowano, że średni ogólny wynik samooceny to stena 5 i 6, a uzyskało ten wynik 49,52% respondentów.
2. Szczegółowe rozróżnienie poczucia własnej wartości dla badanych, z podziałem na płeć, grupy wiekowe, wykształcenie respondentów dowiodło, że uzyskane wyniki są zbliżone do siebie dla każdej z analizowanych grup i dominują wyniki przeciętne samooceny, a pozostałe poziomy rozłożone są podobnie. Bardzo wysoka samoocena uzależniona jest od wieku, występuje wśród respondentów starszych. Podobny wpływ na poczucie własnej wartości ma poziom wykształcenia, o czym świadczy średni poziom samooceny 4,83 stena respondentów z wykształceniem podstawowym, a 6,39 stena próby z wykształceniem wyższym.
3. Udział pozytywnych i negatywnych decyzji kredytowych w badanej populacji na podstawie oceny ryzyka kredytowego rozkłada się w miarę równomiernie. Wnioski kredytowe badanych osób uzyskały pozytywną ocenę ryzyka kredytowego w 54%, natomiast liczba osób, u których ryzyko było nieakceptowane przez bank, to 46% próby.
4. Badania dowiodły, że występuje nieistotna statystycznie, niewyraźna korelacja dodatnia między poziomem poczucia własnej wartości a wynikiem oceny ryzyka kredytowego. W oparciu o zebrany materiał empiryczny i badania własne nie udało się pozytywnie zweryfikować hipotezy o tym, że przy wysokim poziomie poczucia własnej wartości oceniane ryzyko kredytowe jest uznawane przez bank jako akceptowalne.

Literatura

- Dzwonkowska I., Lachowicz-Tabaczek K., Łaguna M. (2008), *Samoocena i jej pomiar SES. Polska adaptacja skali SES M. Rosenberga*, Pracownia Testów Psychologicznych, Warszawa.
- Krysiak A., Staniszevska A., Wiatr M.S. (2012), *Zarządzanie portfelem kredytowym banku*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa.
- Kwan V.S.Y, Mandisodza A.N. (2007), *Self-Esteem: On the relation between conceptualization and measurement*, w: *Frontiers in social psychology: The Self*, red. C. Sedikides, S. Spencer, Psychology Press, Philadelphia.
- Majewska-Opielka I. (1998), *Umysł lidera. Jak kierować ludźmi u progu XXI wieku*, Wydawnictwo Medium, Warszawa.
- Pervin L.A. (2002), *Psychologia osobowości*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk.
- Schiraldi G.R. (2011), *10 prostych sposobów na budowanie poczucia własnej wartości*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk.
- Sparks R.W. (1994), *Istota poczucia własnej wartości*, Wydawnictwo Ravi, Łódź.
- Stefański A. (2007), *Rola kwalifikacji analityków w zarządzaniu ryzykiem kredytowym w bankach*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, Poznań.
- Wiatr M.S. (2011), *Zarządzanie indywidualnym ryzykiem kredytowym*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa.

SELF-ESTEEM OF POTENTIAL DEBTORS AND THE LEVEL OF CREDIT RISK

Abstract: *Purpose* – The main objective of the paper is to examine the relation between the level of a debtor's self-esteem and credit risk.

Design/methodology/approach – The research tools included a questionnaire created for the purpose of the article herein and the questionnaire of SES (self-esteem scale). The correlation was measured by the Pearson linear correlation coefficient and the importance of the correlation was defined as well.

Findings – The conclusions drawn from the research say that there exist a statistically irrelevant and vague positive correlation between the level of one's self-esteem and the result of credit risk assessment. However, collected empirical data and research could not verify positively the hypothesis that high self-esteem guarantees that a given bank will accept the assessed credit risk.

Originality/value – The added value of the article is an attempt to undertake research on the correlation between debtors' self-assessment and the assessment of credit risk made by the banks. This research idea is not often undertaken in professional publications.

Keywords: credit risk, self-esteem, personal finances

Cytowanie

- Wierzińska A., Stefański A. (2016). Poczucie własnej wartości potencjalnych kredytobiorców a poziom ryzyka kredytowego. *Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia*, 1 (79), 431–440; www.wneiz.pl/frfu.